

Een Sterk Verhaal- een Evaluatieonderzoek van een Levensverhaal Interventie ter bevordering van Herstel bij Mensen met Persoonlijkheidsstoornissen in de Derdelijns Gezondheidszorg

Gepubliceerd: 22-01-2019 Laatste bijgewerkt: 12-04-2024

Deze evaluatiestudie bouwt voort op een voorafgaande design study, waarin *Een Sterk Verhaal* is ontworpen. Het primaire doel van de huidige studie is om de haalbaarheid van de interventie *Een Sterk Verhaal* te onderzoeken in de behandeling van...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Persoonlijkheids- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON48083

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Een Sterk Verhaal

Aandoening

- Persoonlijkheids- en gedragsstoornissen

Synoniemen aandoening

emotie regulatie problemen, persoonlijkheidsproblematiek

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Twente

Overige ondersteuning: ZonMw

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Herstel, Interventie, Levensverhaal, Persoonlijkheidsstoornissen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaat is de haalbaarheid van de interventie zoals gerapporteerd door deelnemers (patiënten en behandelaren) en door een observator die bij de sessies aanwezig is. Dit wordt gedaan aan de hand van de Cliënt Satisfaction Questionnaire (CSQ; Larsen, Attkisson, Hargreaves, & Nguyen, 1979; Nederlandse vertaling: De Brey, 1983), die bij de behandelaren na elke sessie wordt afgenomen, de Sessiebeoordelingslijst (SBL; Vanaerschot, 1997), die bij de patiënten na elke sessie wordt afgenomen, de observaties van therapietrouw en behandelintergriteit bij elke sessie en de evaluatie van de hele interventie na afloop (CSQ voor zowel behandelaren als patiënten).

Secundaire uitkomstmaten

Een tweede uitkomstmaat is de verandering in herstel aan de hand van de *Mental Health Recovery Measure* (MHRM; van Nieuwenhuizen et al., 2013; Young & Bullock, 2005).

Een derde uitkomstmaat is het therapiebeloop aan de hand van gedeelde verhalen tijdens de sessies en een kwalitatieve analyse van het eindproduct.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Persoonlijkheidsstoornissen zijn psychische aandoeningen met een star en duurzaam patroon van gedachten, gevoelens, en gedragingen die veel individueel lijden en hoge maatschappelijke kosten veroorzaken. Er is evidentie dat psychotherapie bijdraagt aan klinisch en functioneel herstel van persoonlijkheidsstoornissen, ook in de derdelijns geestelijke gezondheidszorg. Dit impliceert echter nog niet dat er ook sprake is van persoonlijk en maatschappelijk herstel. Een verhalende benadering biedt mogelijkheden om op een gepersonaliseerde wijze te werken aan persoonlijk en maatschappelijk herstel. De benadering maakt een duidelijk onderscheid tussen de persoon en de stoornis, laat zien dat verhalen bijdragen aan relaties, richting en betekenis in het leven en gaat in op het unieke verhaal van personen. Een nieuw ontwikkelde interventie, genaamd *Een Sterk Verhaal* kan mogelijk het persoonlijk en maatschappelijk herstel versterken.

Doel van het onderzoek

Deze evaluatiestudie bouwt voort op een voorafgaande design study, waarin *Een Sterk Verhaal* is ontworpen. Het primaire doel van de huidige studie is om de haalbaarheid van de interventie *Een Sterk Verhaal* te onderzoeken in de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen. Het eerste subdoel is om de mogelijke meerwaarde voor persoonlijk en maatschappelijk herstel in kaart te brengen. Het tweede subdoel is het in kaart brengen van het therapiebeloop door de evaluatie van therapieveranderingsprocessen, en van producten die tijdens deze interventie door deelnemers worden gemaakt.

Onderzoeksopzet

De huidige studie is een proof-of-concept study, waarbij gebruik wordt gemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve meetmethoden. *Een Sterk Verhaal* zal worden aangeboden als een keuzemodule bij Scelta, topklinisch instituut voor persoonlijkheidsstoornissen, naast de andere reguliere keuzemodules. De interventie zal 11 weken duren.

Inschatting van belasting en risico

Patiënten die deelnemen aan *Een Sterk Verhaal* krijgen gedurende elf weken een wekelijkse groepsessie van 105 minuten, waarvan 5 minuten gepland staan voor pauze. Naast de wekelijkse groepsessies krijgen patiënten ook huiswerkopdrachten, die 30 tot maximaal 60 minuten per week in beslag moeten nemen. In 9 van de 11 sessies is er sprake van huiswerk. Deelnemers (zowel patiënten als behandelaren) wordt gevraagd om een aantal

vragenlijsten en formulieren in te vullen. Dit betreft voor de patiënten 3 keer 10 minuten het invullen van de MHRM- een vragenlijst met 30 vragen over herstel, 11 keer 10 minuten het invullen van de SBL over helpende en storende aspecten tijdens de sessies en 1 keer 15 minuten het invullen van de CSQ over de gehele module. Aan behandelaren wordt gevraagd om na elke sessie én aan het einde van de module de CSQ in te vullen (12 keer 15 minuten). In totaal worden patiënten en behandelaren 1155 minuten belast voor de interventie (11 groepssessies). Hiernaast investeren patiënten in totaal maximaal 540 minuten voor huiswerk over alle 9 weken. De begeleiders investeren in totaal maximaal 330 minuten voor het voorbereiden voor alle sessies. De wekelijkse belasting van het invullen van de genoemde instrumenten betreft voor patiënten 155 minuten. Voor behandelaren betreft dit 180 minuten. Samenvattend is de algehele belasting voor patiënten maximaal 1850 minuten. Voor behandelaren betreft dit maximaal 1665 minuten. Een verdere belasting voor zowel deelnemende patiënten als de begeleiders is het feit dat gedurende de wekelijkse groepssessies een observator aanwezig is, die op een observatieformulier de therapietrouw van patiënten en de behandelintegriteit van begeleiders vastlegt. Mogelijke risico's, zoals het vastlopen in het (schrijf)proces of het herbeleven van trauma's zullen zo goed mogelijk worden ondervangen door bij elke patiënt die geïnteresseerd is ook de aangewezen regiebehandelaar te consulteren of deze interventie geschikt en haalbaar is voor de patiënt in kwestie. De module is ingebed in de behandelcontext van Scelta, de instelling waar het onderzoek plaatsvindt, waardoor deelnemers altijd met vragen of problemen terecht kunnen bij de eigen behandelaren. De verwachte voordelen voor deelnemers in deze module zijn, dat ze na afloop verder kunnen met een herschreven en hoopgevend levensverhaal, dat mogelijk bijdraagt aan hun persoonlijk en maatschappelijk herstel.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5
Enschede 7522 NB
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5
Enschede 7522 NB

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Om in aanmerking te komen voor deelname aan dit onderzoek zijn, dient een patiënt:

1. In behandeling te zijn bij Scelta, GGNet
2. Akkoord hebben ontvangen om aan de interventie deel te nemen door de regiebehandelaar
3. Deze interventie gedurende de behandeling bij Scelta te kunnen afronden; Toelichting op punt 2)

De regiebehandelaar beslist in overleg met de patiënt erover of het passend is om aan de module deel te nemen. Hierbij maakt de regiebehandelaar gebruik van volgende screeningscriteria:

- Een patiënt moet in staat zijn om met enige afstand naar het verleden te kunnen kijken, blijkend uit minstens een inbreng gedurende het behandelprogramma in een psychotherapie sessie.
- Een patiënt moet in staat zijn om vooruit te kijken naar herstel, blijkend uit minstens een inbreng gedurende het behandelprogramma in het onderdeel maatschappelijke re-integratie (MR); Voor behandelaren geldt geen inclusie-criterium. Het gaat om behandelaren die werkzaam zijn bij Scelta.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

De exclusiecriteria voor deelname aan dit onderzoek zijn:

- laag IQ (lager dan 80)
- niet in staat om deel te nemen aan een groepsaanbod

- antisociale persoonlijkheidsstoornis
- onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal; Op deze criteria werd al gescreend tijdens de aanmelding voor behandeling bij Scelta. Voor deelname aan 'Een Sterk Verhaal' zullen deze nog een keer worden gecheckt door de regiebehandelaar, die beoordeelt of de module haalbaar lijkt en passend is voor de patiënt. ; Naast de standaard exclusie- criteria zijn er voor dit onderzoek nog extra exclusie-criteria toegevoegd:
- aanwezigheid van contra-indicatie (zoals ernstige instabiliteit of het verkeren in een acute crisis (GAF-score lager dan 50) of de aanwezigheid van psychose of acute suïcidaliteit, wilsonbekwaamheid); Voor behandelaars geldt geen exclusie-criterium. Het gaat om behandelaars die werkzaam zijn bij Scelta.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Behandeling / therapie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 27-02-2019

Aantal proefpersonen: 14

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 22-01-2019

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Twente (Enschede)

Goedgekeurd WMO

Datum: 21-02-2019

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: METC Twente (Enschede)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL67907.044.18